

BALLONGUTVIDELSE PCI-behandling

HVA ER BALLONGUTVIDELSE?

Når blodet har vanskeligheter med å strømme gjennom en blodåre, kan man åpne/utvide åren med en liten ballong, så blodet igjen kan strømme fritt.

Det kan gjøres enten akutt, for eksempel i forbindelse med en akutt oppstått blodpropp i hjertet, eller som en planlagt behandling.

Ballongutvidelse foretas ved åreforsnevring, i hjertes kranspulsårer, men kan også foretas andre steder i kroppen, for eksempel i pulsårer i bena.

Ballongutvidelse foregår som regel med lokalbedøvelse. Det føres en plastslange inn gjennom en blodåre nær håndleddet eller i lysken og fram til hjertets kranspulsårer. Man bruker lokalbedøvelse der man stikker i blodåren.

PCI

En ballongutvidelse i hjertets kranspulsåre kalles på fagspråket perkutan coronar intervention og forkortes PCI.

På enden av plastslangen sitter en avlang ballong som føres gjennom stedet der innsnevringen i blodåren er. Ballongen blåses opp med væske og presser forsnevringen ut. Når ballongen fjernes har blodet igjen fri passasje.

Stent - et gitter

En stent er et sylinderformet gitter som holder sidene på pulsårene ute. Den innsettes ofte etter en ballongutvidelse av pulsåren. Noen typer stenter inneholder medisin som langsomt frigjøres til blodåreveggen. Medisinen hemmer deling av celler i blodåreveggen og reduserer sjansen for at blodåren skal bli trang igjen.

STENT STØTTER ÅRENE

Mens ballongen er blåst opp, kan det oppstå smerter i brystet. De forsvinner igjen når ballongen er tømt for væske. Det er vanlig at man samtidig med ballongutvidelsen setter inn en stent i kranspulsåren.

ETTER BALLONGUTVIDELSEN

- Dersom behandlingen har foregått via innstikk i pulsåren nær håndleddet, behøver du vanligvis ikke sengeleie etter inngrepet. Du må imidlertid holde armen i ro resten av dagen.
- Dersom behandlingen har foregått via innstikk i pulsåren i lysken skal du ligge stille mellom to og seks timer for å sikre at det ikke blør.
- I tre døgn må du unngå tunge løft.
- Vær forsiktig når du går i trapper.
- Hvis det oppstår hevelse, rødhet eller smerte i lysken, må du kontakte lege.

Medisin mot ny blodpropp

Som etterbehandling får du medisin. I tillegg til varig behandling med acetylsalisylsyre (som f.eks. Albyl E) skal du som regel ta clopidogrel (Plavix) i en lengre periode.

De to preparatene hemmer blodplatenes tendens til å klumpe seg sammen og nedsetter risikoen for nye blodpropper. Alternativer til clopidogrel er prasugrel (Efient) og ticagrelor (Brilique).

Du har krav på grundig informasjon om både behandlingen og hvordan du skal forholde deg etterpå. Legen din skal før planlagt ballongutvidelse snakke med deg om nytte og risiko ved behandling.

Mange som har vært innlagt med hjerte- og karsykdom på grunn av åreinnsnevring har nytte av opptrening eller rehabilitering. På sykehuset skal du sammen med fagfolk finne ut hvilken hjelp som kan være nyttig for deg.

Landsforeningen for hjerte- og lungesyke

Tlf: 22 79 90 00 | Pb 8768 Youngstorget, 0028 Oslo | post@lhl.no | www.lhl.no | Kilde: Hjerte-foreningen i Danmark | Utgitt på norsk av LHL med tillatelse fra Hjerteforeningen. Kvalitetssikret og bearbeidet for norske forhold av Olaf Rødevand, kardiolog og overlege ved Feiringklinikken | Versjon 1

Bli medlem i LHL: Send SMS «medlem» til 2007.